

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων): Αγαπητοί συνάδελφοι, μπήκαν πολλά ερωτήματα ιδιαίτερα σε ζητήματα κοινοβουλευτικού ελέγχου. Θα έχω τον χρόνο αύριο να απαντήσω.

Θέλω, όμως, πραγματικά να αφιερώσω την ομιλία μου στο νομοσχέδιο, τονίζοντας βεβαίως ότι η σημερινή μέρα είναι σημαντική για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το πρωί, όπως όλοι γνωρίζετε, ανακοινώσαμε το οριστικό χρονοδιάγραμμα των πληρωμών της βασικής ενίσχυσης. Ξεκινάμε. Την Τετάρτη αναρτώνται οι πίνακες με τα δικαιώματα ανά ΑΦΜ. Οι πληρωμές αρχίζουν την Παρασκευή και ολοκληρώνονται την Δευτέρα.

Επιλέξαμε συνειδητά, παρότι ήμασταν έτοιμοι το τελευταίο δεκαπενθήμερο του Νοεμβρίου, να πληρώσουμε μετά τον Δεκέμβρη, γιατί ο Κανονισμός μας επιτρέπει να δώσουμε το 90% της εκκαθάρισης και όχι το 70% της προκαταβολής που μπορούσαμε να δώσουμε την προηγούμενη περίοδο. Άρα, λοιπόν, χωρίς καθυστέρηση -το επαναλαμβάνω- γίνονται οι πληρωμές. Ταυτόχρονα, ξεκαθαρίσαμε και ξεκαθαρίζουμε εκκρεμότητες που ξεκινάνε από το 2008, 2009, 2010, 2011, 2012. Προβλήματα ήταν όλα αυτά. Όλα αυτά, λοιπόν, μέχρι τέλος του 2014, θα πληρωθούν μέχρι τις 15 Δεκεμβρίου.

Το επόμενο διάστημα, δηλαδή, 1,2 δισεκατομμύρια ευρώ θα εισρεύσουν στην επαρχία και ό,τι αυτό συνεπάγεται για ένα χώρο, ο οποίος πραγματικά το έχει ανάγκη.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ)

Επίσης, είναι σημαντική μέρα για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, γιατί ξεκινάμε σήμερα το παράλληλο πρόγραμμά μας στον αγροτικό χώρο με τη συγκεκριμένη νομοθετική πρωτοβουλία -και το τονίζω ότι έρχεται σχέδιο νόμου στη Βουλή από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης μετά από τέσσερα χρόνια- και κυρίως, βεβαίως, γιατί με το προτεινόμενο νομοσχέδιο εφαρμόζουμε ένα εθνικό σχέδιο για έναν κλάδο, τον κλάδο της κτηνοτροφίας, που είναι ο κλάδος αυτός που απαντά σε δύο ζητούμενα του αγροτικού χώρου.

Το πρώτο ζητούμενο καλείται να καλύψει τη διατροφική επάρκεια της χώρας μας, να καλύπτει όχι μόνο τους κατοίκους, αλλά και τους επισκέπτες. Όλοι το ξέρετε ότι πάνω από 2 δισεκατομμύρια είναι το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο αγροτικών προϊόντων και οφείλεται κυρίως σε ζωικά προϊόντα.

Το δεύτερο που καλείται -και οφείλει- να υπηρετήσει είναι την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής γεωργίας μέσα από μια προστιθέμενη αξία που μόνο η ποιοτική υπόσταση των προϊόντων της κτηνοτροφίας είναι αυτή που μπορεί να πετύχει. Άρα, λοιπόν, γι' αυτό είναι σημαντική η σημερινή μας μέρα.

Παράλληλα, βεβαίως, θέλουμε να υπηρετήσουμε, τουλάχιστον για όσους ασπάζονται την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, την απρόσκοπτη απορρόφηση των κοινοτικών ενισχύσεων. Από τα 2,8 δισεκατομμύρια πάνω από 500 εκατομμύρια έρχονται για το χώρο της κτηνοτροφίας. Η χώρα μας όχι μόνο δεν απορροφούσε τα τελευταία χρόνια σωστά τις ενισχύσεις, αλλά έχει καταστεί και πρωταθλήτρια χώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση στα πρόστιμα και στους καταλογισμούς, ξεπερνούν τα 2,5 δισεκατομμύρια ευρώ, μεγάλο μέρος βεβαίως των οποίων οφείλεται στη διαχείριση των βοσκοτόπων.

Έχουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, το μεγαλύτερο ποσοστό άγριων γαιών, 67%. Δηλαδή, τα δασικού χαρακτήρα εδάφη 79 εκατομμύρια στρέμματα, ενώ βόσκονται από αυτά περίπου 52 εκατομμύρια στρέμματα, δεν μπορούσαν οι προηγούμενες κυβερνήσεις να πείσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αυτονόητο, δηλαδή ότι στη χώρα μας βόσκειται και η ξυλώδης βλάστηση.

Εμείς το τονίζαμε χρόνια. Έγινε κατορθωτό τέλος του 2014 αναλαμβάνοντας ως χώρα την ευθύνη για τη σύνταξη διαχειριστικών σχεδίων και τη δέσμευση για την έναρξη καταβολής των δόσεων των προστίμων. Από τις πρώτες μου υπογραφές, όταν πήγα στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης στη πρώτη μου θητεία τον Γενάρη, ήταν αυτή της καταβολής της πρώτης δόσης των 300 εκατομμυρίων ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Οφείλω εδώ να απαντήσω και σε ένα ερώτημα που έχει μπει τόσο στη διαβούλευση όσο και στη συζήτηση στην Επιτροπή: Δεν μπορούσε το ζήτημα να αντιμετωπιστεί με μια απλή τροπολογία, πόσω μάλλον όταν υπάρχει ο κίνδυνος να χάσουν οι συγκεκριμένες εκτάσεις το χαρακτήρα τους;

Σε καμιά διάταξη του νομοσχεδίου δεν γίνεται λόγος για μεταβολή του δασικού χαρακτήρα των εδαφών που εντάσσονται στις βοσκήσιμες γαίες. Η δέσμευσή μας για τη χρήση τους για βοσκή διασφαλίζει ακόμη περισσότερο την απαγόρευση αλλαγής χρήσης. Κι επειδή στις περισσότερες περιοχές της χώρας οι εκτάσεις αυτές συνδέονται με το τεκμήριο κυριότητας του Δημοσίου, προκύπτει μέσα από αυτήν τη διαδικασία μια ισχυρότερη παρουσία των εμπραγμάτων δικαιωμάτων του Δημοσίου.

Τι κάνουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, με τη νομοθετική πρωτοβουλία; Πρώτον, συνδέουμε και νομοθετικά μια υφιστάμενη επί πολλές δεκαετίες, τουλάχιστον μια εκατονταετία, κατάσταση με τη νομοθεσία του κράτους, ώστε να καταδεικνύεται ότι η διαχείριση των συγκεκριμένων εκτάσεων είναι συνυφασμένη με την κτηνοτροφία και τη χρήση τους ως βοσκήσιμων εκτάσεων.

Και δεύτερον, δημιουργούμε για πρώτη φορά στη χώρα μας μια εθνική γεωγραφική βάση δεδομένων των απαραίτητων βοσκήσιμων γαιών, χωρίς σε καμιά – το επαναλαμβάνω – περίπτωση να επιτρέψουμε την αλλαγή του χαρακτήρα των δασικών εκτάσεων. Αυτή η βάση των δεδομένων θα επικαιροποιείται και θα αποτελεί τη δεξαμενή μέσα από την οποία θα αντλούνται οι επιλέξιμες για βόσκηση εκτάσεις.

Προχωρούμε, λοιπόν, στη διακριτή θεσμοθέτηση της πρότασής μας, όχι μόνο γιατί καθίσταται αναγκαία η ιδιαιτερότητα της βάσης των δεδομένων, αλλά και γιατί εισάγονται για πρώτη φορά στο νομικό οπλοστάσιο-πλαίσιο της χώρας μας οι όροι «διαχειριστικά σχέδια βόσκησης».

Και βέβαια, θα ήταν καλύτερα να είχε ολοκληρωθεί το Εθνικό Κτηματολόγιο, να είχαν κυρωθεί οι δασικοί χάρτες, να είχαν προχωρήσει όλες οι χρήσεις γης. Δεν μπορούμε, αγαπητοί συνάδελφοι, να περιμένουμε άλλο. Γνωρίζουμε τα προβλήματα που θα έχουμε στην υλοποίηση του συγκεκριμένου νόμου, όμως θα τα αντιμετωπίσουμε.

Αυτήν την ώρα έχουμε ήδη ολοκληρώσει τα προσωρινά διαχειριστικά σχέδια και στόχος μας ήταν να καταγραφούν οι βοσκήσιμες εκτάσεις, η υφιστάμενη κατάσταση και το καθεστώς χρήσης τους σε πανελλαδική κλίμακα, με σύγχρονες τεχνολογίες, προκειμένου να γίνει γνωστή η ακριβής επιφάνειά τους, η βοσκοϊκανότητά τους, η λιβαδική τους κατάσταση. Γενικά, με την ολοκλήρωση των προσωρινών σχεδίων, θα έχουμε απογράψει τη φυσιογνωμία τους. Και βέβαια, αυτά τα σχέδια θα δημοσιοποιηθούν με την ψήφιση του νόμου.

Έγινε πολύς λόγος για τα δικαιώματα των κτηνοτρόφων. Είναι τακτοποιημένα. Δεν θα υπάρξει κανένα πρόβλημα στις πληρωμές τους. Είναι σίγουρο ότι θα τους δοθούν φέτος περισσότερα, τουλάχιστον, χρήματα από αυτά που τους δόθηκαν πέρυσι.

Εγώ, όμως, θα σας πάω και πιο πέρα. Ακόμα και στην παραμικρή, στην ελάχιστη περίπτωση που υπάρξει πρόβλημα με την κατοχύρωση των δικαιωμάτων

τους, μεμονωμένες περιπτώσεις, τότε θα χρησιμοποιήσουμε στοιχεία που προκύπτουν μέσα από τα προσωρινά σχέδια. Έχει γίνει η σχετική συζήτηση και συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αρα, λοιπόν, δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Το ζήτημα είναι από εκεί και πέρα τι κάνουμε. Τι κάνουμε με τα οριστικά σχέδια, τα οποία υπηρετούν πραγματικά την οραματική μας προσέγγιση για την κτηνοτροφία και ιδιαίτερα για τον κλάδο της αιγοπροβατοτροφίας. Αυτά θα συνταχθούν σε επίπεδο περιφερειακών ενοτήτων. Κάναμε πολλές διαδικασίες, διαβουλεύσεις. Τελικά, καταλήξαμε ότι αυτή είναι η σωστή λύση. Διότι με την περιφερειοποίηση, σε όλη την Ελλάδα να κάναμε μία περιφέρεια, είχαμε προβλήματα σαν κι αυτά που έχουμε βιώσει τα προηγούμενα χρόνια.

Να έχουμε, δηλαδή, κτηνοτρόφους από τη Λακωνία και να παίρνουν τις εκτάσεις στην Ήπειρο. Και κτηνοτρόφους από την Ήπειρο να βρίσκονται στον Έβρο και οι καταλογισμοί να έρχονται συνεχώς. Αυτό έπρεπε να το αντιμετωπίσουμε και το αντιμετωπίσαμε στοχεύοντας στις περιφερειακές ενότητες.

Επιπλέον, μέσα από τα διαχειριστικά σχέδια θα καθορίζονται οι παρεμβάσεις και οι βελτιώσεις της βλάστησης που θεωρούνται απαραίτητες για την αύξηση της βοσκοϊκανότητας. Για πρώτη φορά η βοσκοϊκανότητα αποτελεί το μέτρο για την αιφορική διαχείριση των συγκεκριμένων εκτάσεων.

Με την ολοκλήρωση της σύνταξης της οριστικής μελέτης ακολουθεί η διαίρεση του βοσκότοπου. Μπήκε ένα θέμα: Γιατί βοσκήσιμες γαίες και γιατί βοσκότοπος; Οι βοσκήσιμες γαίες είναι οι εν δυνάμει εκτάσεις που μπορούν να βόσκονται. Βοσκότοποι είναι οι εκτάσεις αυτές οι οποίες θεωρούνται επιλέξιμες ιδιαίτερα από τον Κανονισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Εμείς, λοιπόν, θα κατανέμουμε αυτές τις εκτάσεις σε επιμέρους λιβαδικές μονάδες, οι οποίες θα κατανεμηθούν στη συνέχεια στους κτηνοτρόφους, ώστε να εξατομικευτεί η χρήση τους και να σταματήσει το σημερινό καθεστώς της κοινοχρησίας των βοσκοτόπων που είναι και η κύρια αιτία της υποβάθμισής τους. Κάθε κτηνοτροφική εκμετάλλευση θα έχει τη δική της λιβαδική μονάδα.

Στα διαχειριστικά σχέδια θα αναγνωρίζεται και η πολυλειτουργικότητα των φυσικών λιβαδιών. Η βασική τους λειτουργία που είναι η βόσκηση των αγροτικών ζώων δεν θα αγνοεί τυχόν υπάρχουσα δυνατότητα για ταυτόχρονη παραγωγή περισσότερων του ενός προϊόντων, παραδείγματος χάριν αρωματικά, μελισσοκομικά προϊόντα, φυράματα κ.λπ.

Ειπώθηκε από πολλούς «μα είναι δυνατόν να συνυπάρχουν τα αρωματικά φυτά με τα γιδοπρόβατα ή τα μανιτάρια με τα γιδοπρόβατα;». Τα γιδοπρόβατα δεν τρώνε ούτε τα αρωματικά φυτά ούτε τα μανιτάρια.

Βεβαίως, στοχεύουμε ταυτόχρονα και στην εξασφάλιση μέσω αυτών των λιβαδιών και άλλων υπηρεσιών. Παραδείγματος χάριν, προστασία του εδάφους από διάβρωση, τοπία υψηλής αισθητικής αξίας. Και βεβαίως να έχουμε υπ' όψιν μας ότι αυτά συνιστούν και βιότοπους για την άγρια πανίδα της χώρας μας. Όλα αυτά θα συνυπάρχουν. Αυτή η πολυλειτουργικότητα θα υπάρχει.

Ταυτόχρονα, όμως, να έχουμε στο νου μας ότι θα προσφέρει στα αγροτικά ζώα μια πράσινη και τρυφερή βοσκήσιμη ύλη για το μεγαλύτερο διάστημα του έτους, ώστε να περιοριστεί η χρήση των έτοιμων ζωοτροφών, που σημαίνει πάρα πολύ απλά ότι θα υπάρξει παράλληλη μείωση του κόστους παραγωγής. Πάνω από 500 εκατομμύρια ευρώ το χρόνο πληρώνουμε -για όσους γνωρίζουν- για εισαγωγή σόγιας.

Επίσης, τα φυσικά λιβάδια είναι πολύτιμα για το πολιτιστικό τους περιβάλλον και τα κτηνοτροφικά προϊόντα που είναι συνδεδεμένα με συγκεκριμένους τόπους και

παραδοσιακή διαδικασία παραγωγής, στοιχεία που συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά της υπαίθρου της χώρας μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, σε όλες τις χώρες και ιδιαίτερα τις ευρωπαϊκές οι φυσικές συνθήκες που επικρατούσαν ήταν αυτές που είχαν ουσιαστικό ρόλο στη διαμόρφωση των εφαρμοζόμενων πρακτικών στη γεωργική δραστηριότητα. Στη βάση αυτή ιδιαίτερα στις βόρειες χώρες -στις περιοχές όπου είχαν φυσικά χορτολίβαδα- είχαν συνδεθεί οι βοσκότοποι με τα συγκεκριμένα χορτολίβαδα.

Το δικό μας ζωικό κεφάλαιο όμως -ειδικά το ζωικό κεφάλαιο στις μεσογειακές χώρες, στις ορεινές μειονεκτικές περιοχές- είχε και ως βοσκήσιμη ύλη αυτό που λέμε ξυλώδη βλάστηση. Το γεγονός ότι η πλειονότητα των βοσκήσιμων γαιών είναι δασικές εκτάσεις οι οποίες καλύπτονται κατά ένα μικρό ή μεγάλο μέρος από ξυλώδη φυτά εξηγεί γιατί εκτρέφονται στη χώρα μας και γίδια από αρχαιοτάτων χρόνων.

Τα συγκεκριμένα αγροτικά ζώα χαρακτηρίζονται ως κλαδοφάγα, γιατί μπορούν να τραφούν με κλαδιά ξυλωδών φυτών, θάμνων ή δέντρων, σε αντίθεση με τα πρόβατα που χαρακτηρίζονται ως χορτοφάγα και τα οποία τρέφονται με χόρτα, πλώδη φυτά.

Δεν είναι τυχαίο που γίδια και πρόβατα δημιούργησαν μαζί μεικτά κοπάδια, τα οποία έχουν ως βασικό στόχο να εκμεταλλεύονται και τις δυο περιπτώσεις βοσκήσιμης ύλης. Και βεβαίως, αυτή η βοσκήσιμη ύλη είναι που έδωσε την ποιοτική υπεροχή στα προϊόντα της δικής μας αιγοπροβατοτροφίας και ήταν η συνύπαρξη αυτών των κοπαδιών που τελικά στην προσπάθειά τους να καλύψουν τις ανάγκες τυροκόμησης της παραγωγής γάλακτος όλων των αιγοπροβάτων που τους οδήγησε στη φέτα με τη συγκεκριμένη σύνθεση και η οποία τελικά φέτα έγινε ένα προϊόν που έχει φτάσει σήμερα να θεωρείται η σημαία των γεωγραφικών ενδείξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Και εκεί, αγαπητοί συνάδελφοι, το ξέρετε ότι δεν δώσαμε τη μάχη που έπρεπε. Δίνουμε μάχη αυτήν την ώρα, αυτή η μονογραφή που έχει μπει στη συμφωνία με τον Καναδά να χρησιμοποιεί τον όρο φέτα να την ανατρέψουμε. Δύσκολη μάχη. Και το χειρότερο απ' όλα είναι ότι άλλες χώρες που έρχονται, τρίτες χώρες, για να υπογράψουν συμφωνίες με την Ευρωπαϊκή Ένωση το θεωρούν αυτό ως δεδομένο. Αντιλαμβάνεστε, λοιπόν, ότι εκεί χρειάζεται μεγάλη μάχη.

Και χρειάζεται μεγάλη μάχη, γιατί σήμερα, αγαπητοί συνάδελφοι, ιδιαίτερα για τα προϊόντα της αιγοπροβατοτροφίας ανοίγεται ένα μεγάλο πεδίο προώθησής τους, ζήτησής τους στην παγκόσμια αγορά. Ήδη το γίδινο γάλα αυτήν την ώρα είναι ένα γάλα που ζητείται πάρα πολύ στις βόρειες χώρες. Το ξέρετε όλοι, ήδη με τη φέτα, με το γιαούρτι η ζήτηση είναι πάρα πολύ μεγάλη.

Γι' αυτό, λοιπόν, εμείς θεωρούμε ότι ήρθε η ώρα η αιγοπροβατοτροφία που αποτελεί, τουλάχιστον για τη χώρα μας, τον κυριότερο κλάδο της κτηνοτροφίας να έχει το δικό της βοσκοχώρο. Άλλωστε, κάτι τέτοιο θεσμοθετήθηκε και από την πρόσφατη περιφερειοποίηση της χώρας, στο πλαίσιο της νέας ΚΑΠ, καθορίζοντας ως μια από τις τρεις προς χρηματοδότηση περιφέρειες εκείνη των βοσκοτόπων.

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου του κυρίου Υπουργού)

Δυο λεπτά ακόμα, κυρία Πρόεδρε.

Δεν κατακερματίζεται, αγαπητοί συνάδελφοι -το επαναλαμβάνω και πάλι- ο δασικός χώρος με τα διαχειριστικά σχέδια. Αντίθετα, αφού θα υπάρχει ο κτηνοτροφικός χώρος, οι κτηνοτρόφοι θα περιορίζονται στο χώρο τους, θα τον υπερασπίζονται ως τέτοιο και ουσιαστικά θα συνδέουν την επιβίωσή τους στην υπαίθρο με το συγκεκριμένο χώρο.

Θα ήθελα να βάλω για μισό λεπτό και μια άλλη παράγραφο, μια και η σημερινή ημέρα είναι ημέρα της κλιματικής αλλαγής. Σε μια πρόσφατη συζήτηση που είχαμε για το συγκεκριμένο θέμα της σύνδεσης της κλιματικής αλλαγής με τον αγροτικό χώρο, κατέθεσα μια πρόταση, αυτήν της αναγκαιότητας ανάδειξης ενός νέου φυσικού οικοσυστήματος, του αγροδασικού που μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και ένα τέτοιο είναι αυτό το φυσικό οικοσύστημα που προκύπτει μέσα από τα διαχειριστικά σχέδια που συζητάμε.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εφόσον καταγραφούν οι βοσκήσιμες γαίες, όπως σας είπα προηγούμενα, μπορεί να υπολογιστεί η βοσκοϊκανότητα και στη συνέχεια ο αριθμός των ζώων –βοσκοφόρτωση το λέμε εμείς- που μπορεί να βόσκει κατά περίπτωση. Μόνον έτσι μπορεί να γίνει έλεγχος στη βόσκηση κατά χρόνο –περίοδο- και ένταση -αριθμός ζώων που θα βόσκει- και όσο είναι καιρός να διασωθεί αυτός ο τεράστιος νομεντικός πόρος της χώρας.

Γι' αυτό, λοιπόν, αφού σας βάλω στο νου σας μια μελλοντική εικόνα της αιγοπροβατοτροφίας στην Ελλάδα να ασκείται μέσα από περισσότερες από 5.000 έως 10.000 λιβαδικές μονάδες, σας καλώ να ψηφίσετε τη νομοθετική πρωτοβουλία.

Η κτηνοτροφία και το δασικό περιβάλλον το έχουν ανάγκη. Και χαίρομαι πραγματικά που η ρύθμιση αυτή φαίνεται ότι βρίσκει υπερασπιστές σε ένα πολύ μεγάλο μέρος του πολιτικού κόσμου. Μην στερείτε τη χαρά –θα έλεγα- στον εαυτό σας να συμπαρασταθεί σε ένα χώρο μέσα από μια πραγματική ρύθμιση που θα λύσει προβλήματα και κυρίως θα εξασφαλίσει ένα μεγάλο μέλλον για το χώρο.

Ευχαριστώ.